

Ασυρματιστής και... συγγραφέας!

Με πατρίδες την Κάσο και την Αίγυπτο, ο κ. Μιχάλης Σκουλιός είναι περισσότερο γνωστός ως συγγραφέας παρά ως ασυρματιστής. Ξεκίνησε να γράφει το 1970. Στο τελευταίο του βιβλίο μελετά την ιστοφόρο ναυτιλία της Κάσου από την αρχαιότητα ως το τέλος του 19^{ου} αι. και δέχτηκε να μοιραστεί μαζί μας τις πολύτιμες γνώσεις του για τους ταρσανάδες της Κάσου

Εχω πολλές φορές αναρωτηθεί, εδώ και 27 χρόνια που επισκέπτομαι ανελλιπώς την ακριτική Κάσο, πώς είναι δυνατόν ένα τόσο θα μικρό νησί, μια φωτεινή πέτρα ριγμένη στο πέλαγος, όπως τη λένε συχνά αυτοί που την αγαπούν, να έχει βγάλει τόσα ταλέντα. Πώς είναι δυνατόν ένα τόσο θα μικρό νησί να έχει βγάλει τόσους καπεταναίους, τόσους εφοπλιστές, να έχει βγάλει έναν Μιχάλη Φωκά, έναν Κώστα Βιντιάδη, έναν Γιώργο Κουτλάκη και τόσους άλλους και να γράφει τη δική της ιστορία από την εποχή του Ομήρου; Και όλα αυτά τα αξιοθαύμαστα να τα επιτυγχάνει κόντρα στην αδιαφορία των εκάστοτε κυβερνητών και στο μαρρασμό που την έχουν καταδικάσει, με τη συνεχή αφαιμάξη του πληθυσμού της και τα μεγάλα και άλυτα

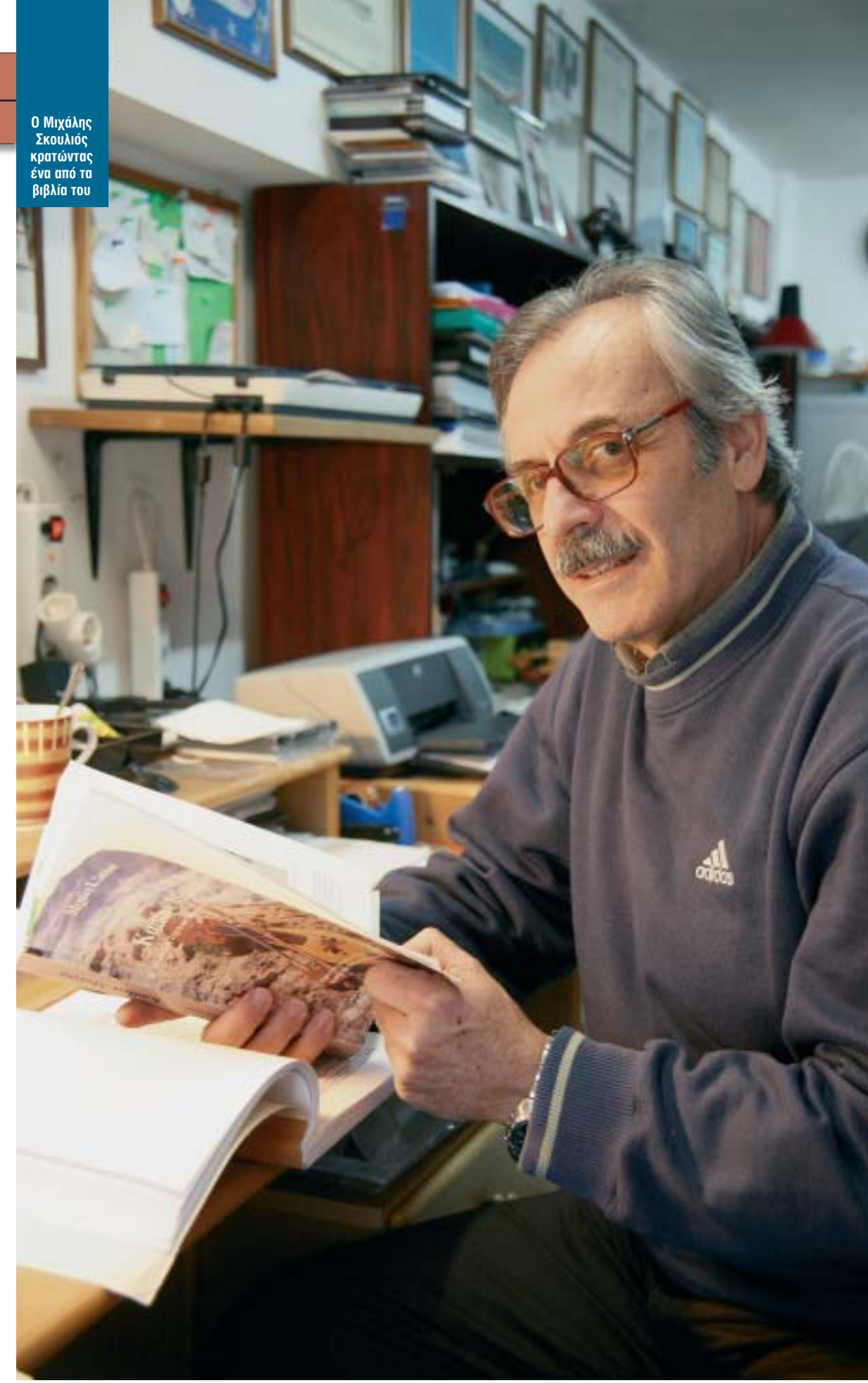
ως τώρα προβλήματα που την ταλανίζουν. Ο Μιχάλης Σκουλιός είναι περισσότερο γνωστός στους Κασιώτες σαν συγγραφέας, παρά σαν ασυρματιστής! Κασιώτης της διασποράς, στην ανατολή της ζωής του, πνεύμα ανήσυχου, δημιουργικό, παραπονιάρης –όχι άδικα τις περισσότερες φορές– επιφυλακτικός στην πρότασή μου να μιλήσει για τα καρνάγια του νησιού του και μάλλον απρόθυμος να προβληθεί ο ίδιος μέσα από τις σελίδες ενός περιοδικού όπως ο «Ε». Με τα πολλά τον έπεισα να τα πούμε, εκεί στο ησυχαστήριο του ισογείου εργαστηρίου του, ανάμεσα σε βιβλία, λύρες, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, πομπούς ραδιοερασιτεχνών και σημειώσεις...
Μιχάλη, είσαι γέννημα θρέμμα της Κάσου;
«Όχι ακριβώς. Γεννήθηκα πριν από 62 χρόνια στην Αλεξάνδρεια της

Αιγύπτου από Κασιώτες γονείς. Σε ηλικία 11 ετών ήρθα στην Κάσο και τελείωσα εκεί το Γυμνάσιο. Κατά τη διάρκεια των μαθητικών εκείνων χρόνων, άρχισα να ασχολούμαι με τη μουσική τέχνη και την έρευνα. Μετά το σχολείο θέλησα να ταξιδέψω με τα καράβια σαν καπετάνιος. Λόγω όμως ενός ατυχήματος που είχα, αναγκάστηκα να αλλάξω πορεία και να γίνω ασυρματιστής. Έμεινα 10 περίπου χρόνια στα καράβια, γνώρισα πολλά λιμάνια και πόλεις της γης και στη συνέχεια ξεμπάρκαρα και μπήκα με εξετάσεις σαν ασυρματιστής στη Δ.Ε.Η., από όπου και συνταξιοδοτήθηκα».
Ξέρω ότι έχεις αγάπη για τη συγγραφή βιβλίων. Πόσα και ποια βιβλία έχεις γράψει και έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα;
«Πρέπει να σου εξομολογηθώ πως ό,τι έχω κάνει μέχρι σήμερα σ' αυτό τον τομέα, το έχω κάνει για το χατίρι των δύο πατριδών μου, της

Κάσου και της Αιγύπτου! Το 1970 ξεκίνησα να γράφω ανέκδοτα διηγήματα, παρμένα από τη ζωή των ανθρώπων του νησιού, τα οποία δημοσιεύτηκαν σε εφημερίδες και περιοδικά, όπως "Η Φωνή της Κάσου", "Ο Κασιώτης", "Κασιώτικος Παλμός", "Ο Χαδιώτης", "Παναγιώπια" και "Νέμεσις". Αργότερα το ενδιαφέρον μου άρχισε να περιστρέφεται γύρω από ιστορικά γεγονότα, τα οποία είχαν κατά κανόνα σχέση με την Κάσο και τον Ελληνισμό της Αιγύπτου. Έργα μου τα οποία εκδόθηκαν είναι κατά σειρά: "Οι πρώτοι Κασιώτες στην Αίγυπτο" (1997), "Κασίων Μούσα" (η μουσική τέχνη και ποίηση στην παραδοσιακή Κάσο – 1998), "Κάσος, μουσική της" (1998), "Ο Ελληνισμός στις παρισίμιες πόλεις της Αιγύπτου" (2000), "Οι ανεμόμυλοι και τα αλεπτουργεία της Κάσου" (2001), "Κασιώτες στην Αμερική και τον Καναδά" (2006) και

το βιβλίο "Σπιτικοί παραδοσιακοί φούρνοι στην Κάσο" (2007)».
Πληροφορήθηκα ότι είναι υπό έκδοση άλλο ένα βιβλίο σου με θέμα τα «ξύλινα καράβια της Κάσου», όπου κάνεις εκτενή αναφορά στα κασιώτικα καρνάγια. Αυτός είναι άλλωστε, κυρίως, ο λόγος της σημερινής μας συζήτησης.
«Πράγματι. Αυτή είναι μια δουλειά που ετοιμάζω εδώ και δέκα χρόνια! Είναι πλέον έτοιμη, αλλά δεν υπάρχει χορηγός να χρηματοδοτήσει την έκδοση. Ελπίζω ότι και αυτό το πρόβλημα θα λυθεί και το βιβλίο αυτό θα εκδοθεί κάποια στιγμή...».
Πού ακριβώς αναφέρεται το βιβλίο;
«Είναι μια συνοπτική μελέτη για την ιστοφόρο ναυτιλία της Κάσου από την αρχαιότητα έως το τέλος του 19^{ου} αιώνα».
Υπήρχαν λοιπόν καρνάγια στην Κάσο; Και αν ναι, πότε άρχισαν να ναυπηγούν καράβια στο νησί τους οι Κασιώτες;
«Από τον Τρωικό πόλεμο! Ο Όμηρος αναφέρει στην Ιλιάδα ότι η Κάσος, μαζί με τη Νίσυρο, την Κάρπαθο και την Κω έλαβαν μέρος στην εκστρατεία κατά της Τροίας με τριήρεις! Συγκεκριμένα, ο Όμηρος αναφέρει (Ιλιάς Β-676-680): "Οι δ' άρα Νίσυρον τ' είχαν Κράπαθον τε Κάσον τε και Κω ευρυπύλοιο πόλιν νήσους Καλύνδας... τοίς δε τριήκοντα γλαφυρά νέες εστιχόντο". Η ανάμειξη της Κάσου σε μια τόσο μεγάλη για την εποχή εκείνη πολεμική σύρραξη αποδεικνύει ότι το νησί ήταν μια αναπτυγμένη και υπολογίσιμη οικονομική και ναυτική δύναμη. Στοιχεία, όμως, για τη ναυτική ζωή της Κάσου έχουμε κατά την προεπαναστατική περίοδο. Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στις αρχές του 18^{ου} αιώνα μέχρι το ολοκαύτωμα του νησιού από τους Τούρκους, τον Ιούνιο του 1824, και την περίοδο μετά το 1824 μέχρι τα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα τη θέση των ιστοφόρων την παίρνουν τα καράβια που κινούνται με ατμό και πετρέλαιο, καθώς η εκμετάλλευση των ιστοφόρων ήταν πλέον ασύμφορη. ▶

Ο Μιχάλης Σκουλιός κρατώντας ένα από τα βιβλία του

« Στην Κάσο χτίζαν τα

καράβια από παιδιά...»